

Sprawozdanie

z realizacji

**„Gminnego Programu Profilaktyki,
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy Solec Kujawski
na rok 2020”**

SPRAWOZDANIE

z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020”.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.), zadania własne gmin w w/w zakresie realizowane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanych corocznie przez rady gmin.

Koordinatorem realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020, przyjętego uchwałą nr XIV/128/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020, jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2020 r. zaplanowano na kwotę 333.000 zł, natomiast uzyskano dochody w kwocie 321.205,59 zł. Na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pochodzących z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2020 r. przeznaczono pierwotnie w planie kwotę 311.690 zł, którą zwiększono uchwałą nr XVI/135/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie zmiany budżetu Gminy Solec Kujawski na 2020 rok o kwotę 101.827,79 zł (niewykorzystane środki z planu wydatków programu na rok 2019 i nadwyżkę wykonania planu dochodów z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2019 roku). Udział własny gminy na finansowanie kosztów administracyjnych zaplanowano na kwotę 8.259 zł.

W związku z powyższym plan wydatków wyniósł łącznie 421.777 zł. Natomiast w 2020 roku wydatkowano kwotę na realizację programu kwotę 200.060,14 zł.

Niewykorzystane środki planu wydatków w wysokości 221.716,86 zł pomniejszone o różnicę między planem, a uzyskanymi dochodami w wysokości 11.794,41 zł, przechodzą na rok 2021 w łącznej kwocie 209.922,45 zł

Rok 2020 został zdominowany przez ogłoszony w marcu stan pandemii koronawirusa SARS-Cov – 2 i związane z nią obostrzenia. W związku z koniecznością realizacji obowiązku zachowania dystansu społecznego i związanymi z tym obostrzeniami, zmianie uległo funkcjonowanie różnych instytucji i placówek, w tym miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym również przeciwdziałania alkoholizmowi była w dużym stopniu utrudniona. Wiele z zaplanowanych na ten okres działań nie zostało zrealizowanych, a wsparcie, które miało miejsce w 2020 roku, odbywało się z zachowaniem szczególnej ostrożności i zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia.

Zadania jakie udało się zrealizować w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

I.PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Prowadzenie Punktu Światelko świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Wykonanie: 45.211,79 zł obejmuje wydatki związane z realizacją zadań związanych z funkcjonowaniem Punktu Światelko.

W 2020 roku zajęcia w Punkcie „Światelko” odbywały się w budynku Szkoły Podstawowej Nr 4. Pomocą i opieką narastająco objęto 18 dzieci w wieku 6-15 lat z gminy Solec Kujawski. Z zajęć organizowanych w Punkcie korzystały dzieci borykające się z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi, oraz pochodzące z rodzin z problemem alkoholowym. Od 02.02 do 11.03 zajęcia odbywały się pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 15.15-17.45. W każdym dniu dzieci mogły skorzystać z różnorodnego podwieczorku. Od 12.03 zawieszono zajęcia w Punkcie ze względu na epidemię Covid-19 i wprowadzono dyżury telefoniczne, podczas których wychowawca- pedagog i psycholog udzielali zarówno, dzieciom jak i ich opiekunom różnych form wsparcia i porad z pominięciem kontaktu osobistego, natomiast z wykorzystaniem kontaktu telefonicznego, oraz kontaktów za pośrednictwem mediów społecznościowych.

W ramach działalności Punktu, odbywały się konsultacje z nauczycielami i pedagogami. Wychowawcy na bieżąco współpracowali z rodzicami i opiekunami dzieci. W miarę potrzeb również kontaktowali się z asystentami rodzin, oraz pracownikami socjalnymi. Dzięki tym

konsultacjom wymieniano informacje na temat funkcjonowania dziecka, jego potrzeb oraz metod pracy z danym wychowankiem. Podczas kontaktów telefonicznych ze względu na epidemię Covid-19 omawiano bieżące sytuacje zdrowotne w rodzinach, przypominano podstawowe zasady należytego postępowania w ochronie przed koronawirusem, edukowano na temat odczytywania prac domowych i bieżącego monitorowania korespondencji z e-dzienników. Wielokrotnie motywowano dzieci do odrabiania prac domowych, omawiano sposoby spędzania czasu wolnego, przestrzegano rodziny o stosowaniu się do wprowadzonego zakazu opuszczania domów bez przyczyny oraz małoletnich tylko pod opieką dorosłych. Zachęcano także do kontaktu z wychowawcą w razie takiej potrzeby.

W czasie realizacji planu poruszano tematykę uzależnień, oraz zagrożeń współczesnego świata. Prowadzono zajęcia ruchowe i komputerowe. Dzięki rozmowom w kręgu omawiano bieżące problemy pojawiające się wśród wychowanków oraz celebrowano dni urodzin dzieci uczęszczających do Punktu.

W Punkcie organizowano zajęcia plastyczne, pogadanki tematyczne, kalambury, oraz gry edukacyjne. Starano się pomagać dzieciom w wyciszaniu nadmiernych i negatywnych emocji poprzez zabawy ruchowe na sali gimnastycznej oraz oglądanie filmów i bajek.

Wsparciem dla dzieci podczas trudnych sytuacji życiowych oraz niepowodzeń byli pracownicy Punktu- pedagog, psycholog oraz socjoterapeuta. Poruszane podczas zajęć tematy dotyczyły współpracy w grupie oraz szacunku do drugiej osoby i poprawnych relacji z rówieśnikami. Dzieci cały czas mogły liczyć na pomoc i wsparcie wychowawcy oraz wolontariusza podczas odrabiania lekcji. Wychowankowie starali się przestrzegać regulaminu obowiązującego w Punkcie oraz kształtowali umiejętności panowania nad swoimi emocjami, poprawnej komunikacji, a także dbania o ład i porządek w Punkcie.

Do marca 2020 roku zorganizowano dzieciom:

- spotkania okolicznościowe : świętowanie urodzin dzieci, Tłusty Czwartek
- integracyjne wyjście na pizzę z okazji ferii zimowych
- wyjazd integracyjny do Torunia do Młyna Wiedzy na warsztaty pt. „ wykonywanie kalendarza”
- wyjazd do Bydgoszczy do kina Cinema City na seans „ Chłopiec i wilk”

Wyjazdy zwieńczone były ciepłym posiłkiem.

2. Program z obszaru profilaktyki selektywnej streetworker w stronę wykluczonym społecznie między innymi nastolatkom i bezdomnym.

Wykonanie: 3588,85 zł obejmuje wydatki związane z zatrudnieniem streetworkera - pedagoga ulicy.

W 2020 streetworker pracował w niewielkim wymiarze z uwagi na urlop macierzyński. Natomiast z uwagi na pandemię coronawirusa i specyfikę pracy polegającej na kontakcie z osobami przebywającymi na ulicy nie ustalono zastępstwa.

Zadaniem streetworkera była praca profilaktyczno-wychowawcza i dotarcie do młodzieży zagrożonej uzależnieniami i wykluczeniem społecznym oraz do osób bezdomnych.

Praca jego polegała na ukazaniu jak ważne jest zorganizowanie czasu wolnego młodym ludziom, gdyż nuda jest powodem sięgania po pierwszego papierosa, narkotyki, czy alkohol. Praca z dziećmi na ulicy ma na celu zmienić ich perspektywę patrzenia na życie, poszerzenia i zbudowania w umysłach młodych ludzi nowych schematów zachowań, by nabyli dodatkowe umiejętności, które pomogą im w rozwiązywaniu problemów. Streetworker docierał do młodzieży zagrożonej zarówno uzależnieniem jak i wykluczeniem społecznym. Założeniem jego pracy była praca profilaktyczno-wychowawcza, mająca na celu dostarczenie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez wykorzystanie typowej dla wieku aktywności, tak, aby poprzez bezpośredni, niesformalizowany kontakt z pedagogami ulicy kształtować inny styl życia niż oferuje im ich środowisko.

II. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTÓW KONSULTACYJNYCH:

Wykonanie: 45.080 zł obejmuje wydatki związane z funkcjonowaniem Punktów Konsultacyjnych.

Z uwagi na pandemię koronawirusa Covid-19 dyżury w Punktach Konsultacyjnych w 2020 roku odbywały się okresowo stacjonarnie, bądź w formie dyżurów telefonicznych, tak aby osoby potrzebujące wsparcia miały stały dostęp do specjalistów.

Punkt konsultacyjny jest bardzo istotnym elementem lokalnego systemu profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, syndromem współuzależnienia i przemocą domową. Powołanie takiego punktu w każdej gminie jest jednym z podstawowych wymogów Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na terenie Solca Kujawskiego funkcjonują :

1. Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym.

Podstawowym celem działania Punktu jest udzielanie klientom rzetelnych fachowych informacji na temat choroby alkoholowej oraz informacji o możliwościach i formach terapii, w tym

także motywowanie do podjęcia leczenia, oraz wsparcie.

W Punkcie dyżury pełnili:

Instruktor terapii uzależnień – raz w tygodniu po **3** godziny;

Psycholog - raz w tygodniu po **3** godziny;

W **2020** roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono ogółem **102** porady i konsultacje, w tym:

- Instruktor terapii uzależnień- **32 porady i konsultacji**
- Psycholog – **70 porad i konsultacji**

W **2020** roku z konsultacji i porad skorzystało ogółem **58 osób**, w tym:

- z konsultacji i porad instruktora terapii uzależnień **18 osób**:

14 osób zgłosiło się z problemem alkoholowym własnym, **4 osoby** osoba z problemem alkoholowym bliskiej osoby;

- z wsparcia psychologa **40 osób**;

2. Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych.

Celem działalności Punktu jest udzielanie wsparcia i pomocy terapeutycznej osobom żyjącym z osobami uzależnionymi od alkoholu.

Punkt czynny był raz w tygodniu w godzinach popołudniowych, w roku 2020:

- do punktu zgłosiło się **9** osób
- udzielono **16** indywidualnych porad osobom współuzależnionym.

Głównie zgłaszały się osoby, które borykały się z problemem uzależnienia męża, żony, lub dorosłego dziecka.

W czasie konsultacji poruszano tematy:

- Choroba alkoholowa, jej objawy, mechanizmy uzależnienia;
- Leczenie osób uzależnionych od alkoholu;
- Cechy współuzależnienia;
- Psychologiczne skutki współuzależnienia;
- Przemoc w rodzinie alkoholowej;
- Rozpoznawanie uczuć;
- Motywowanie osoby współuzależnionej do zmiany dysfunkcyjnych schematów zachowania;
- Zalecenia dla członków rodzin, które mają kontakt z osobą uzależnioną.

Osoby, które zgłaszały się do Punktu Konsultacyjnego podkreślały znaczenie wsparcia i rozmowy

w sytuacjach dla nich kryzysowych. Życie w kontakcie z osobą uzależnioną rodzi chroniczny stres, izolację, trudność w zauważeniu rozwiązań i tunelowe myślenie. Osoby korzystające z wsparcia w punkcie miały możliwość podjęcia pracy nad rozpoznawaniem swoich emocji, potrzeb, radzenia sobie ze stresem, pracą nad destrukcyjnymi zachowaniami.

3. Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Celem działalności Punktu jest:

- Udzielanie niezbędnej wiedzy i informacji na temat przemocy;
- Udzielanie porad prawnych oraz pomocy w formułowaniu pism urzędowych ofiarom przemocy;
- Pomoc psychologiczna ofiarom przemocy;
- Udzielanie osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom przez pracownika socjalnego.

W Punkcie dyżury pełnili:

Psycholog - raz w tygodniu po 3 godziny w godzinach popołudniowych;

Pedagog – raz w tygodniu po 3 godziny w godzinach popołudniowych;

Kurator zawodowy – raz w tygodniu po 3 godziny w godzinach popołudniowych.

W 2020 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono ogółem **169** porad i konsultacji, w tym:

Psycholog- **86**

Kurator – **71**

Pedagog - **12**

W 2020 roku z porad i wsparcia skorzystały ogółem **102 osoby**, w tym:

- z wsparcia psychologa skorzystało **41** osób;
- z porad kuratora **52** osób;
- z pomocy pedagoga **9** osób.

III. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Realizacja zadań ustawowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wykonanie: 81 618,64 zł obejmuje wydatki związane z realizacją zadań związanych z

funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana zarządzeniem przez Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski. W skład GKRPA wchodziło 7 członków - przedstawiciele grup społecznych rekomendowanych przez PARPA.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim, o których mowa w itp. 12 ust 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

W **2020** roku odbyło się **27** posiedzeń Komisji. Wpłynęło **25** wniosków o wszczęcie procedury o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Analizując liczbę osób zgłoszonych do Komisji należy pamiętać, iż ustawową procedurą objęte są nie tylko osoby zgłoszone w danym roku kalendarzowym. Podejmuje się bowiem działania skierowane do wszystkich osób zarejestrowanych jako osoby nadużywające alkoholu. Są to sprawy, których prowadzenie ze względu na specyfikę choroby alkoholowej (nawroty, niekonsekwencja, mechanizmy obronne, a zwłaszcza mechanizm zaprzeczeń) jest rozciągnięte w czasie, wstrzymane i odnawiane. Stąd działania Komisji nie mogą się ograniczać tylko do zgłoszeń bieżących.

Ponadto:

- skierowano do Sądu Rejonowego **21** wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego;
- komisja zaopiniowała **4** wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z Uchwałami Rady Miejskiej;

- przeprowadzono **49** rozmów interweniująco - motywujących z osobami zgłoszonymi do GKRPA podczas **58** grup roboczych;
- skierowano na badanie do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia **20 osób**, z czego badaniu poddały się **3 osoby**;
- **4** osoby podjęły leczenie odwykowe na oddziale leczenia uzależnień, **4 osoby** po rozmowach z członkami Komisji utrzymują trzeźwość;

2. Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

Wykonanie: 12.414,01 zł obejmuje wydatki związane z udziałem w szkoleniach członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W miarę potrzeb i możliwości finansowych szkolone są osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uzależnionymi od alkoholu i członkami ich rodzin. Konieczność uczestniczenia w różnych szkoleniach i konferencjach wynika z tworzenia coraz to nowych zadań, które gminy mają obowiązek realizować zgodnie z obowiązującym prawem.

W **2020** roku łącznie w **3** szkoleniach brało udział **7** członków Komisji w zakresie:

- „Kompendium wiedzy z zakresu uprawnień pracy KRPA i ZI w odniesieniu do najnowszych zmian prawnych oraz innych - **6 osób** ;
- „ Kontrola Punktów Sprzedaży – kompendium wiedzy z zakresu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych” - **3 osoby**;
- „ Praktyczne aspekty interwencji i pomocy wobec osób dotkniętych problemem. Zadania i rola służb w kontekście najnowszych zmian prawnych”- **3 osoby**

Szkolenia odbywają się zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. Finansowanie zadania o nazwie: Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia”- Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Wykonanie: 786,85 zł obejmuje wydatki związane z obsługą telefonu Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Dofinansowano wydatki związane z obsługą telefonu Pogotowia dla Ofiar Przemocy

w Rodzinie, który czynny był codziennie (również w soboty i niedziele) w godz. 17.00 – 21.00. Udzielane były dla mieszkańców miasta i gminy bezpłatnie konsultacje prawne i psychologiczne.

V. Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji Stowarzyszeniom.

Wykonanie: 11.360 zł obejmuje wydatki związane z dofinansowaniem zadań związanych z profilaktyką.

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin uzyskało dotację w wys. **11.360 zł.** W/W stowarzyszenie w swojej działalności statutowej ma działania związane z profilaktyką.

Sporządziła: